

Domovská stránka>Súdne konania>Občianskoprávne veci>Súd ktorej krajiny má zodpovednosť? Súd ktorej krajiny má zodpovednosť?

Belgicko

1 Mám sa obrátiť na všeobecný súd alebo na špecializovaný súd (napríklad pracovný súd)?

Neuplatňuje sa.

2 V prípade, ak sú príslušnými súdmi všeobecné súdy (t. j. súdy, ktoré majú právomoc v takýchto prípadoch), ako môžem zistiť, na ktorý by som sa mal obrátiť?

2.1 Existuje rozdiel medzi všeobecnými občianskoprávnymi súdmi vyššieho a nižšieho stupňa (napríklad okresné súdy ako súdy nižšieho stupňa a krajské súdy ako súdy vyššieho stupňa), a ak áno, ktorý z nich je príslušný v mojom prípade?

Úvod

Vzhľadom na osobitnú povahu belgického právneho systému sa otázkami 1 a 2.1. musíme v záujme zrozumiteľnosti zaoberať spoločne.

V prvom rade je potrebné rozlišovať medzi vecnou príslušnosťou (*compétence d'attribution* niekedy označovanou aj ako *compétence matérielle*) a miestnou príslušnosťou.

Každá súdna žaloba má predmet a často aj peňažnú hodnotu. Zákonodarca určuje rozsah vecnej príslušnosti stanovením povahy a hodnoty žalôb, ktoré súd smie riešiť.

V tomto informačnom dokumente je opísaná vecná príslušnosť v odpovedi na otázky 1 a 2.1.

Súdy nemajú príslušnosť v rámci celého územia Belgicka. Podľa zákona je naša krajina rozdelená na miestne príslušnosti (podokresy, okresy atď.). Každý súd má príslušnosť len na svojom území. Táto príslušnosť je známa ako miestna príslušnosť. Je opísaná v odpovedi na otázku 2.2.

Plná príslušnosť: súd prvého stupňa.

Súd prvého stupňa má „plnú príslušnosť“. Inými slovami, súd prvého stupňa môže na rozdiel od iných súdov riešiť všetky veci vrátane tých, ktoré patria do príslušnosti iných súdov.

V článku 568 súdneho poriadku sa stanovuje, že súd prvého stupňa rieši všetky nároky s výnimkou tých, ktoré idú priamo pred odvolací súd a kasačný súd. Súd prvého stupňa má teda podmienenú plnú príslušnosť, keďže odporca môže namietat nepríslušnosť na základe osobitnej príslušnosti iného súdu. Okrem toho má súd prvého stupňa v určitých prípadoch aj výlučnú právomoc. Pred týmto súdom sa musí prejednávajúť viacero typov sporov vrátane sporov s hodnotou nároku nižšou ako 2 500 EUR, napríklad veci týkajúce sa osobného stavu.

Ostatné súdy

Ďalej je uvedený zoznam ostatných súdov spolu so stručným opisom ich vecnej príslušnosti.

a) Zmierovací súd

Podľa článku 590 súdneho poriadku všeobecná príslušnosť zmierovacieho súdu zahŕňa všetky nároky s hodnotou nižšou ako 2 500 EUR s výnimkou tých, ktoré boli zákonom výslovne pridelené príslušnosti iného súdu. Okrem tejto všeobecnej príslušnosti má zmierovací súd vo viacerých prípadoch aj osobitnú príslušnosť (pozri články 591, 593 a 594 súdneho poriadku) a výlučnú príslušnosť (články 595 a 597 súdneho poriadku) bez ohľadu na výšku nároku. Príkladmi tejto osobitnej príslušnosti sú spory v súvislosti s nájmom, spoluvlastníctvom, vecným bremenom a výživným. Zmierovací súd je takisto príslušný vo veciach vydávania dokumentov týkajúcich sa osvojenia a dokumentov týkajúcich sa uznania rodičovstva. K výlučnej príslušnosti zmierovacieho súdu patrí aj naliehavé vyvlastnenie a zapečatenie.

b) Policajný súd

Podľa článku 601a súdneho poriadku policajný súd rieši všetky nároky na náhradu škody vyplývajúce z dopravnej nehody bez ohľadu na výšku nároku. Má výlučnú právomoc.

c) Obchodný súd

Podľa článku 573 súdneho poriadku obchodný súd rieši na prvom stupni spory medzi podnikmi, t. j. medzi všetkými osobami, ktoré trvalo sledujú ekonomický cieľ, ktoré sa týkajú úkonov vykonaných pri sledovaní tohto cieľa a ktoré nepatria do osobitnej príslušnosti iných súdov.

Navrhovateľ, ktorý nie je podnikom a ktorý chce začať konanie proti podniku, má takisto možnosť podať vec na obchodný súd. Okrem toho obchodný súd rieši aj spory týkajúce sa zmeniek a vlastných zmeniek.

Okrem tejto všeobecnej príslušnosti má obchodný súd v určitých prípadoch aj osobitnú a výlučnú príslušnosť. Prípady osobitnej príslušnosti sú opísané v článku 574 súdneho poriadku. Patria sem najmä spory týkajúce sa obchodných spoločností a nároky týkajúce sa námornej a vnútrozemskej plavby.

V článku 574 ods. 2 súdneho poriadku je opísaná výlučná príslušnosť obchodného súdu: nároky a spory, ktoré vyplývajú priamo z konkurzov a súdnych konaní o reorganizácii v súlade s ustanoveniami zákona o konkurzoch z 8. augusta 1997 a zákona z 31. januára 2009 o kontinuite podnikov, a ktorých riešenie je upravené v osobitných právnych predpisoch týkajúcich sa režimu konkurzu a súdnych konaní o reorganizácii.

d) Pracovný súd

Pracovný súd je hlavný mimoriadny súd a má prevažne osobitnú príslušnosť. Táto príslušnosť je opísaná v článku 578 a nasl. súdneho poriadku: zamestnanecké spory,

spory týkajúce sa pracovných úrazov a chorôb z povolania,

spory týkajúce sa sociálneho zabezpečenia.

Pracovný súd má výlučnú príslušnosť v oblasti uplatňovania správnych sankcií stanovených v zákonoch a predpisoch uvedených v článkoch 578 až 582, v zákone týkajúcom sa správnych pokút v prípade porušenia niektorých sociálnych zákonov a v súvislosti s nárokmi týkajúcimi kolektívneho vyrovnávania dlhových.

e) Predsedovia súdov – konania o nariadení predbežného opatrenia

V článkoch 584 až 589 súdneho poriadku sa stanovuje, že predsedovia súdov (súdu prvého stupňa, obchodného súdu a pracovného súdu) môžu vo všetkých naliehavých veciach vydávať predbežné opatrenia vo veciach, ktoré patria do príslušnosti ich súdu. Podmienkou je, že vec musí byť naliehavá a že opatrenie je len predbežné bez toho, aby bol dotknutý samotný nárok. Medzi príklady patrí nariadenie znaleckého posudku, nariadenie výsluchu svedka atď.

f) Súd pre obstaranie majetku (pozri článok 1395 súdneho poriadku)

Všetky nároky týkajúce sa predbežného obstavenia, prostriedkov výkonu a zásahov Úradu pre pohľadávky na výživné uvedených v zákone z 21. februára 2003, ktorým sa zriaďuje Úrad pre pohľadávky na výživné v rámci Verejného federálneho finančného úradu (*SPF Finances*), prejednáva súd pre obstavenie majetku.

g) Súd pre mladistvých

Hoci sú vo veciach ochrany mládeže príslušné spoločensvá (t. j. členské štáty Belgickej federácie), organizácia súdov pre mladistvých stále patrí do federálnej pôsobnosti, ktorú upravuje federálny zákon o ochrane mládeže z 8. apríla 1965. Súd pre mladistvých je komora súdu prvého stupňa, ktorá sa zameriava na opatrenia týkajúce sa ochrany mládeže.

h) Rodinný súd

Tento súd je príslušný na riešenie všetkých sporov rodinnej povahy. Je príslušný najmä pre (článok 572a súdneho poriadku):

nároky medzi manželmi a zákonnými druhmi,

nároky týkajúce sa rodičovských práv a povinností,

nároky týkajúce sa vyživovacej povinnosti,

nároky týkajúce sa majetkových pomerov manželov.

2.2 Miestna príslušnosť (je pre môj prípad príslušný súd v meste A alebo v meste B?)

2.2.1 Základné pravidlo miestnej príslušnosti súdov

Belgický právny systém vychádza zo zásady slobodnej voľby žalobcu. Základné pravidlo je stanovené v článku 624 ods. 1 súdneho poriadku. Žalobca zvyčajne podá žalobu na súd v mieste bydliska žalovaného alebo v mieste bydliska jedného zo žalovaných.

Čo sa stane, ak je žalovaný právnická osoba? Sídlo právnickej osoby je miesto, kde sa nachádza jej ústredie, teda správne sídlo, z ktorého sa spoločnosť riadi.

2.2.2 Výnimky zo základného pravidla

2.2.2.1 V ktorých prípadoch si môžem vybrať medzi súdom v mieste bydliska odporcu (súd určený uplatnením základného pravidla) a iným súdom?

V určitých prípadoch má žalobca právo začať konanie pred iným súdom. Táto možnosť je opísaná najmä v článku 624 ods. 2 až 4 súdneho poriadku. Okrem súdu v mieste bydliska žalovaného alebo jedného zo žalovaných si žalobca môže zvoliť:

súd v mieste, v ktorom vznikli záväzky alebo jeden zo záväzkov, ktoré sú predmetom sporu, alebo v ktorom sa plnia, plnili alebo majú plniť,

súd v mieste zvolenom na vykonanie návrhu,

súd v mieste, kde súdny úradník osobne hovoril so žalovaným, ak žalovaný, prípadne žiadny zo žalovaných, nemá bydlisko v Belgicku alebo v zahraničí.

Judikatúra okrem toho pripúšťa, že vo veciach predbežných opatrení má miestnu príslušnosť predseda súdu v mieste, kde je rozhodnutie vykonateľné.

Pokiaľ ide o výživné, v článku 626 súdneho poriadku sa stanovuje, že nároky týkajúce sa výživného v súvislosti s právom na sociálnu integráciu možno podať na súd v mieste bydliska žalobcu (teda rodiča, ktorý má nárok na výživné).

Pravidlá uvedené v článkoch 624 a 626 však majú len doplnkový charakter a účastníci konania sa od nich môžu odchýliť. Účastníci konania teda môžu pre každý spor uzavrieť dohodu o príslušnosti, podľa ktorej sa prípadný spor môže podať iba na určité súdy prvého stupňa.

Existuje však niekoľko výnimiek zo všeobecnej zásady slobody voľby.

Zákonodarcu opisuje niekoľko prípadov, keď žalobca nemá možnosť voľby. Tieto prípady sú uvedené najmä v článkoch 627 až 629 súdneho poriadku.

Niekoľko príkladov:

v sporoch týkajúcich sa pracovných zmlúv (článok 627 ods. 9): príslušným súdom je súd v mieste, kde sa nachádza baňa, továreň, dielňa, sklad alebo kancelária, a vo všeobecnosti v mieste, ktoré je používané na prevádzkovanie podniku, výkon povolania alebo činnosť spoločnosti, združenia alebo skupiny, pokiaľ ide o návrh na rozvod alebo rozluku na základe trvalého rozvratu manželstva (článok 628 ods. 1): príslušným súdom je súd v mieste posledného miesta pobytu manželov alebo bydliska odporcu.

Sloboda voľby však ani v týchto prípadoch nie je úplne obmedzená. V článku 630 súdneho poriadku sa totiž stanovuje, že po tom, ako vznikol spor, sa účastníci konania môžu po dohode odchýliť od zákonných opatrení. Dohody uzavreté pred vznikom sporu sú však vo zákona neplatné.

2.2.2.2 V ktorých prípadoch si musím vybrať iný súd ako je súd v mieste bydliska odporcu (súd určený uplatnením základného pravidla)?

V určitých prípadoch, ktoré sú opísané najmä v článkoch 631 až 633 súdneho poriadku, má výlučnú miestnu príslušnosť iba jeden súd. Žalobca teda nemá možnosť voľby a nemožno uzavrieť žiadnu dohodu o príslušnosti pred vznikom sporu ani po ňom. Medzi tieto prípady okrem iného patria:

Konkurz (článok 631 ods. 1 súdneho poriadku): obchodný súd príslušný pre vyhlásenie konkurzu je súd, v ktorého pôsobnosti má obchodník hlavné sídlo podnikateľskej činnosti, alebo ak ide o právnickú osobu, súd, v ktorého pôsobnosti má sídlo ku dňu vyhlásenia konkurzu alebo návrhu na začatie súdneho konania. Sekundárny konkurz: obchodný súd, v ktorého pôsobnosti má úpadca miesto podnikateľskej činnosti. Ak existuje viac miest podnikateľskej činnosti, príslušný je prvý súd, na ktorý sa podá návrh.

Súdna reorganizácia (článok 631 ods. 2 súdneho poriadku): príslušný obchodný súd je súd, v ktorého pôsobnosti má dlžník hlavné miesto podnikateľskej činnosti, alebo ak ide o právnickú osobu, v ktorého pôsobnosti má sídlo ku dňu podania návrhu.

Spory týkajúce sa uplatňovania daňového práva (článok 632): príslušný je súd v mieste, kde sídli odvolací súd, v ktorého pôsobnosti sa nachádza úrad, ktorý vyberá alebo by mal vybrať daň, alebo v prípade, že spor sa netýka vyberania daní, súd, v ktorého pôsobnosti sídli daňový úrad, ktorý prijal napadnuté opatrenie. Ak však konanie prebieha v nemčine, výlučnú príslušnosť má súd prvého stupňa v meste Eupen.

Žaloby týkajúce sa predbežného obstavenia a prostriedkov výkonu (článok 633): príslušný je súd v mieste obstavenia, pokiaľ sa v zákone nestanovuje inak.

V prípade obstavenia tretej osoby je príslušným súdom súd v mieste bydliska obstaveného dlžníka. Ak sa bydlisko obstaveného dlžníka nachádza v zahraničí alebo nie je známe, príslušný je súd v mieste vykonania obstavenia (pozri aj článok 22 ods. 5 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach).

2.2.2.3 Môžu sa strany dohodnúť na príslušnosti súdu, ktorý by inak nebol príslušný?

Ako už bolo vysvetlené, pravidlá uvedené v článkoch 624 a 626 majú doplnkový charakter a účastníci konania sa od nich môžu odchýliť. Účastníci konania môžu pre každý spor uzavrieť dohodu o príslušnosti, podľa ktorej prípadný spor možno podať iba na určité súdy prvého stupňa.

V prípadoch uvedených v článkoch 627 až 629 súdneho poriadku nemožno uzavrieť žiadnu dohodu o príslušnosti pred vznikom sporu. Podľa článku 630 sú takéto dohody povolené po vzniku sporu.

V prípadoch opísaných v článkoch 631 až 633 súdneho poriadku nie je povolené uzatvárať dohody o príslušnosti.

3 V prípade, ak sú príslušnými súdmi špecializované súdy, ako môžem zistiť, na ktorý súd sa musím obrátiť?

Odpoveď na túto otázku sa nachádza v odpovedi na otázky 1 a 2.

Odkazy

Príslušné články súdneho poriadku: [Verejný federálny úrad pre súdnictvo](#)

Kliknite na „Législation consolidée“ (Konsolidované právne predpisy).

V kategórii „Nature juridique“ (Právna povaha) vyberte „Code judiciaire“ (Súdny poriadok).

Do poľa „Mot(s)“ (Slovo/á) zadajte: „624“.

Kliknite na „Recherche“ (Hľadať).

Kliknite na „Liste“ (Zoznam).

* Kliknite na „Justice de A à Z“ (Súdnictvo od A po Z).

* Zvoľte: „Cours: compétence“ (Súdy: príslušnosť).

Pomoc pri hľadaní súdu s miestnou príslušnosťou: [Verejný federálny úrad pre súdnictvo](#)

Kliknite na položku „Compétence territoriale“ (Miestna príslušnosť).

Posledná aktualizácia: 25/09/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.